

**Butlletí Informatiu
de la Reial Acadèmia de Farmàcia
de Catalunya**

Número 14 Setembre- Desembre de 2023

Junta de Govern

President	<i>Excm. Sr. Dr. Joan Permanyer Fábregas</i>
Vice-president	<i>Excma. Sra. Dra. Rosa Núria Aleixandre Cerarols</i>
Secretària general	<i>Excma. Sra. Dra. M dels Àngels Calvo Torras</i>
Vice-secretari	<i>Excm. Sr. Dr. Pere Berga Martí</i>
Tresorer	<i>Excm. Sr. Dr. Francesc Tressera Casas</i>
Interventor	<i>Excm. Sr. Dr. Eugeni Sedano Monasterio</i>
Bibliotecària	<i>Excma. Sra. Dra. M Rosa Buhigas Cardó</i>

Altres càrrecs

President de la Comissió Científica:

Excm. Sr. Dr. Santiago Grau Cerrató

Coordinador de relacions interacadèmiques:

Excm. Sr. Dr. Josep M. Ventura Ferrero

Assessor jurídic:

Excm. Sr. Agustí Jausás Martí

Responsable Web i Publicacions i del Museu Cusí:

Excma. Sra. Dra. Francesca Niubó Prats

Presidents de Secció

Secció 1a Física, Química i Geologia:

Excm. Sr. Dr. Oriol Valls Planells

Secció 2a Biologia i Biotecnologia:

Excma. Sra. Dra. Montserrat Baiget Bastús

Secció 3a Farmàcia Industrial:

Excm. Sr. Dr. Josep Ramon Ticó Grau

Secció 4a Salut Pública, Alimentació i Ambient:

Excma. Sra. Dra. Àngela Domínguez García

Secció 5a Història, Legislació i Deontologia:

Excma. Sra. Dra. Núria Casamitjana Cucurella

Secció 6a Farmacologia:

Excm. Sr. Dr. Josep Domènech Berrozpe

Secció 7a Farmàcia Assistencial i Comunitària:

Excm. Sr. Dr. Miquel Carreras Coma

Editorial

Aquest quadrimestre han ingressat a l'Acadèmia dues Acadèmiques Corresponents.

Es va celebrar la Junta General Extraordinària on a part d'aprovar el nou reglament es va reduir el nombre de seccions de l'acadèmia de set a sis i es van reanomenar algunes d'elles.

S'han celebrat dues taules rodones, una organitzada per la secció IV sobre Vacunes immunoterapèutiques" i l'altra, organitzada per la secció VII que va tractar sobre La teràpia CAR-T. També es van celebrar dues conferències, una organitzada per la secció II sobre : la descripció d'una nova malaltia muscular i l'altra organitzada per la secció V sobre Intel·ligència artificial.

Dins de la col·laboració amb altres entitats, s'ha celebrat una sessió conjunta amb l'Asociación Española de Farmacéuticos de Letras y Artes (AEFLA), on es va tractar el tema "Cincuenta años de historias farmacéuticas" i una altra sessió amb Farmaindustria sobre "El papel de la autoregulación en la protección de datos en investigación clínica y farmacovigilancia

L'Acadèmia va fer dues activitats fora de les instal·lacions, d'una banda va participar en 4th International Conference on Risk Assessment of Pharmaceuticals in the Environment, ICRAPHE 2023, organitzat pel CSIC i l'Instituto de Diagnóstico Ambiental y Estudios del Agua (IDEAE). I de l'altra va estar present a la taula rodona organitzada per l'Acadèmia Iberoamericana de Farmàcia que va tractar de "La contaminación ambiental: Contaminantes habituales y emergentes".

Un dels nostres Acadèmics, L'Excm. Dr. Joan Uriach va ser homenatjat amb l'atorgament del Premi Ramon Jordi, per part de la Societat Catalana d'Història de la Farmàcia. Un altre acadèmic, l'Iltre. Dr. Joan Muntané va presentar un llibre sobre botànica: "Mon cor estima un arbre", i finalment, l'Excm. Dr. Oriol Valls va ingressar com a Acadèmic Corresponent a la Real Academia de Farmacia de Galícia.

També fem esment de que es va fer una Sessió en memòria dels Acadèmics que han traspassat aquest any.

Per acabar insistirem com sempre, en l'obligatorietat que tenen els acadèmics d'assistir als diferents actes que s'organitzen a l'Acadèmia i a la

conveniència de consultar periòdicament la nostra pàgina web, per estar al corrent de totes les activitats i notícies de la nostra institució.

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Nous acadèmics

El dia 18 de setembre, la **Sra. Dra. Eva Marín Aznar** ingressà com Acadèmica Corresponent amb la lectura del discurs: *“On és el Museu de Ciències de la Salut de Catalunya? Eines per a la definició d'un projecte”*. Va ser presentada en nom de l'Acadèmia per l'**Excma. Sra. Dra. Núria Casamitjana i Cucarella**.

L'acte públic va ser presencial i retransmès per via telemàtica i es pot trobar al canal youtube de l'Acadèmia.

El dilluns dia 27 de novembre, la **Sra. Dra. Elena Sánchez López** ingressà com acadèmica corresponent amb la lectura del discurs: *“Nuevas aproximaciones terapéuticas basadas en nanopartículas biodegradables”*.

Va ser presentada en nom de l'Acadèmia l'**Excma. Sra. Dra. Mª Lluïsa García**

López.

L'acte públic va ser presencial i retransmès per via telemàtica i es pot trobar al canal youtube de l'Acadèmia.

Sessions acadèmiques celebrades aquest quadrimestre

Junta General Extraordinària

El dia 20 de desembre es va celebrar una Junta General Extraordinària corresponent a finals de l'any 2023.

En aquesta Junta es va tractar el tema únic proposat en l'ordre del dia,

- Aprovació, si s'escau del nou Reglament de la RAFC.

En relació al document esborrany enviat abans de la Junta General a tots els acadèmics numeraris i emèrits, es va aprovar canviar el nom de la secció II a Biologia i Farmacologia, per incloure als acadèmics que actualment pertanyen a la secció VI de Farmacologia. Al desaparèixer aquesta secció, la Secció VII passa a ser la número VI, amb el seu nom actual Farmàcia Assistencial i Comunitària

També es va acordar que el nom de la Secció I sigui Química, Física i Ciències de la Terra. Aquestes esmenes s'inclouran en el nou Reglament aprovat.

En quan al criteri de la utilització del gènere masculí i femení en el text, es demanarà al IEC la seva opinió. Si es necessari més endavant es modificaria el text en aquest tema.

El nou Reglament proposat va ser aprovat per tots els assistents amb una sola abstenció, amb les modificacions dels noms de les seccions I i II

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Sessió Pública Ordinària organitzada per la Secció IV sobre “Vacunes immunoterapèutiques: nous horitzons contra el càncer”

El dia 23 d'octubre, a la sala d'actes de la RAFC, se celebrà una taula rodona, organitzada per la Secció Quarta (Salut Pública, Alimentació i Ambient) amb el títol “*Vacunes immunoterapèutiques: nous horitzons contra el càncer*”. Va

moderar la taula la **Dra. Núria Torner**, Acadèmica Corresponent de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, que com a introducció va exposar el tema *“Immuno-abordatges en la lluita contra el càncer”*. Van actuar com a ponents la **Dra. Laura Angelats**, Medical Oncologist de l’Hospital Clínic de Barcelona–IDIBAPS. TRIP Clinics external affiliated group Leader, qui parlà sobre les *“Estratègies innovadores pel tractament del càncer”* i el **Dr. Juan José Rojas**, del Ramón y Cajal Researcher, Department of Pathology and Experimental Therapies, Universitat de Barcelona, Biomedical Research Institute (IDIBELL), que tractà el tema *“Els virus com a immunoteràpies contra els tumors: noves eines per reduir la immunosupressió dels tumors i induir vacunació in situ”*.

El vídeo de l’acte es pot trobar al canal youtube de l’Acadèmia.

Sessió de la Secció VII Farmàcia Assitencial: Taula rodona: “*Les claus de la teràpia CAR-T i el treball multidisciplinari*”

El dijous 30 de novembre de 2023 se celebrà una taula rodona amb el títol global: *“Les claus de la teràpia CAR-T i el treball multidisciplinari”*, amb els següents ponents: **Dr. Javier Briones**. Metge. Servei d’Hematologia. Programa

d’immunoteràpia i Teràpia CART. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau va parlar sobre *“Teràpia CAR: de la idea al pacient”*. La **Dra. Estela Moreno**. Farmacèutica Adjunta. Servei de Farmàcia. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau tractà el tema *“Paper del farmacèutic en les teràpies CAR”*. La **Sra. Iria González**. Infermera. Project Manager Humanització. Oficina d’Estratègia i Experiència d’Usuari. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau parlà sobre el *“Paper de la infermera en les teràpies CAR”*.

Va moderar la taula la Il·ltre. Sra. **Dra. Maria Queralt Gorgas**. Cap del Servei de Farmàcia de l’Hospital de la Vall d’Hebron Acadèmica corresponent de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya

L’acte va ser presencial i trasmès telemàticament. Es pot trobar al canal youtube de la pàgina web de la Acadèmia: www.rafc.cat

Sessió Pública Extraordinària, conferència organitzada per la Secció II amb el títol “Una història fascinant: la descripció d’una nova malaltia muscular”

El dilluns 30 d’octubre, en el Saló d’actes d’aquesta Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya i organitzada per la Secció Segona (Biologia i Biotecnologia), se celebrà en Sessió Pública Extraordinària, la conferència

titulada: “*Una història fascinant: la descripció d’una nova malaltia muscular*”, impartida per la **Dra. Montserrat Olivé Plana**, Directora de la Unitat de Malalties Neuromusculars del Servei de Neurologia de l’Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona.

Presentà l’acte la Exma. Sra. **Dra. Montserrat Baiget**, acadèmica numerària i presidenta de la Secció Segona de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya.

El vídeo de l’acte es pot trobar al canal youtube de l’Acadèmia.

Sessió Pública Extraordinària, conferència organitzada per la Secció V amb el títol “Intel·ligència artificial per verificar les notícies. La lluita dels estats democràtics contra la desinformació”

El dimecres dia 8 de novembre, en el Saló d'actes d'aquesta Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya i organitzada per la Secció Cinquena (Història, Legislació i Deontologia) se celebrà en Sessió Pública Extraordinària, una conferència titulada: *“Intel·ligència artificial per verificar les notícies. La lluita dels estats democràtics contra la desinformació”*, que fou que serà impartida pel professor **Sr. Pere Buhigas i Cardó**, sotsdirector de Projectes Transmèdia d'RTVE, director de l'Observatori de la Intel·ligència Artificial i les Noves Tecnologies de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC). Presentà l'acte l'Exma. Sra.

Dra. Núria Casamitjana i Cucurella, acadèmica numerària i presidenta de la Secció Cinquena de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya.

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Altres activitats i notícies

Sessió Pública conjunta amb l'Academia Española de las Artes i las Letras

El dimecres 20 de setembre conjuntament amb l'Asociación Española de Farmacéuticos de Letras y Artes (AEFLA) se celebrà una sessió amb el títol, “**Cincuenta años de historias farmacéuticas**”

L'acte va ser presentat per

l'Exm. Sr. Dr. Joan Permanyer i Fàbregas i els ponents van ser el **Sr. Andrés Morales Rotger**, el **Sr. Xavier Casas Sánchez** i el **Sr. José Vélez García-Nieto**, tots tres socis d'AEFLA.

En aquest acte, es nomenà a l'**Exm. Sr. Dr. Miquel Ylla-Català i Genís** soci d'honor de l'AEFLA.

Sessió científica sobre el paper de l'autoregulació en la protecció de dades en investigació clínica i farmacovigilància.

En el marc de l'acord de col·laboració entre Farmaïndústria i la RAFC, el passat 8 de novembre va tenir lloc, a la sala d'actes de l'Acadèmia, una Jornada sobre *“El papel de la autoregulación en la protección de datos en investigación clínica y farmacovigilancia”*. L'acte va ser presentat pel President de la RAFC, **Dr. Joan Permanyer** i el Director General de Farmaïndústria, **Sr. Juan Yelmo**.

La sessió va constar de dues Taules Rodones, La primera versà sobre *“El Código de Conducta regulador del tratamiento de datos personales. Situación actual y perspectivas de futuro”*. Va ésser moderada pel **Dr. Emili Esteve**, director del departament tècnic de Farmaïndústria i acadèmic corresponent de la RAFC i van intervenir-hi la **Sra. Ana Bosch** Directora del Departament Jurídic de Farmaïndústria, la **Sra. Pilar Nicolás**, professora de Dret Penal a la UPV, vocal de l'òrgan de govern del Codi de Conducta en Protecció de Dades; la **Sra. Patricia Muleiro** Directora de la Unitat de Seguretat i Protecció de Dades, clínica de la Universitat de Navarra. La segona taula rodona amb el títol *“La importancia de la Seguridad en la protección de datos en investigación clínica”* va ésser moderada per la **Dra. Amelia Martín**, directora del departament d'investigació clínica i traslacional de Farmaïndústria i també va incloure tres ponències, la del **Sr. Alexis Rodríguez**, farmacòleg i vocal del CEIm del HUVH, president de l'òrgan de govern del Codi de Conducta en Protecció de Dades, la **Sra. Paula Martín** delegada de Protecció de dades en l'Hospital Clínic i el **Sr. Albert Haro**, responsable de CISO de salut en l'agència de Ciberseguretat de Catalunya. La jornada finalitzà amb un animat col·loqui entre els ponents i

assistents. A l'acte assistiren al voltant d'un centenar de representants d'indústries farmacèutiques.

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Sessions extraacadèmiques

4th International Conference on Risk Assessment of Pharmaceuticals in the Environment, ICRAPHE 2023

Els passats 9 i 10 d'octubre se celebrà a Barcelona la 4th International Conference on Risk Assessment of Pharmaceuticals in the Environment, ICRAPHE 2023, organitzat pel CSIC i l'Institut de Diagnóstico Ambiental y Estudios del Agua (IDAEA). Aquesta interessant conferència internacional va reunir un centenar d'experts internacionals i va tractar l'important temàtica de la contaminació ambiental dels residus medicamentosos en l'ambient, especialment a l'aigua i aigües residuals, els seus perills i riscos, així com tècniques analítiques de detecció i tecnologies emergents per la seva degradació. Es van presentar diferents ponències i comunicacions orals i pòsters. El president de la RAFC va participar en la sessió inaugural, presidida pel Dr. Damià Barceló de l'ICRA-CERCA i IDAEA-CSIC i el Dr. Miquel Salgot de Marçay, acadèmic numerari, va col·laborar com a membre del comitè científic i en alguna de les ponències.

Tribunas científicas de la Academia Iberoamericana de Farmacia

El 16 de novembre va tenir lloc a l'Acadèmia Iberoamericana de Farmàcia una taula rodona sobre “*La contaminación ambiental: Contaminantes habituales y emergentes*”. L'acte va ser presentat per l'**Excm. Sr. D. Antonio Doadrio Villarejo**, president de la Real Academia Nacional de Farmacia. La taula va ser moderada per l'**Excm. Sr. D. Agustín García Asuero**, president de la Academia Iberoamericana de Farmacia. Actuaren com a ponents: l'**Excm. Sr. Dr. Miguel Salgot de Marçay**, de la Reial

Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, que parlà sobre “*Evolución de la contaminación de las aguas: nuevos contaminantes o mejoras analíticas*”, l’**Excma. Sra. Dra. Stella Moreno Grau** de l’Acadèmia de Farmàcia Santa María de España de la Regió de Murcia qui tractà el tema “*Contaminación atmosférica de origen biológico: la gran olvidada*” i finalment l’**Excma. Sra. Dra. María Antonia Martín Carmona** de la Real Academia Nacional de Farmacia qui explicà el tema de la “*Remediación medioambiental con materiales adsorbentes y derivados de ciclodextrinas*”..

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Altres activitats dels acadèmics

Premi Ramon Jordi

L’Acadèmic Numerari Emèrit Exm. Sr. Dr. Joan Uriach i Marsal ha estat guardonat amb el Premi Ramon Jordi que atorga la Societat Catalana d’Història de la Farmàcia (SCHF).

Aquest Premi s’ha instituït en record de qui fou fundador i primer president de la SCHF, el Dr. Ramon Jordi i Gonzàlez (1926-2007), per reconèixer la trajectòria d’una persona en el camp de la Història de la Farmàcia i de les Ciències

Farmacèutiques.

El premi va ser lliurat per delegació durant les XVI Jornades d’Història de la Farmàcia, organitzades per la SCHF, que es van celebrar a la Cerdanya els dies 6 i 7 d’octubre d’enguany, i, posteriorment, entregat al Dr. Uriach en un acte en què van estar presents a part del guardonat, els seus fills, el president de la Fundació Uriach, la presidenta i la vicepresidenta de la SCHF.

Aquesta Reial Acadèmia felicita al Dr. Uriach per aquest reconeixement tant merescut.

Presentació del llibre de Joan Muntané: “*Mon cor estima un arbre*”.

El 24 de novembre va tenir lloc a la Biblioteca Comtat de Cerdanya de Puigcerdà la presentació del llibre del **Dr. Joan Muntané**, acadèmic corresponent adscrit a la secció Zona, "*Mon cor estima un arbre (Botànica popular dels arbres de Cerdanya)*". L'autor fou presentat pel **Dr.**

Cèsar Blanché, acadèmic numerari, en un acte amb nombrosos assistents, entre els quals, diversos acadèmics de la RAFC i professors de la Facultat de Farmàcia".

Ingrés de l'Exm. Sr. Dr. Oriol Valls Planells a l'Acadèmia de Farmàcia de Galícia

El dilluns 20 de novembre l'Exm. Sr. Dr. **Oriol Valls Planells** va prendre possessió com a Acadèmic Corresponent a la Real Academia de Farmacia de Galícia, a Santiago de Compostela, amb el discurs: "*Las cargas electrostáticas medioambientales y la salud. Meteorosensibilidad*". Va ser presentat per l'Acadèmic Numerari Emèrit **Ilm. Dr. D. José Miñones Trillo**.

Visites al Museu Cusí

El 21 d'octubre passat va haver-hi una Jornada de Portes obertes al Museu Cusí de Farmàcia a la qual s'hi van inscriure 90 persones.

El museu Cusí fa dues Jornades de portes obertes cada any, les quals s'anuncien al web de l'Acadèmia.

Els alumnes del Grau de Farmàcia de l'IQS Blanquerna visiten l'Acadèmia

El dia 15 de desembre un grup d'uns 70 alumnes de Grau de Farmàcia de l'IQS-Blanquerna de la Universitat Ramon Llull, acompanyats per la Dra. M. Pilar Gascón, Directora del Grau i acadèmica corresponent de la RAFC i altres professors, van visitar les instal·lacions de la Reial Acadèmia de Farmàcia.

El nostre president, Dr. Joan Permanyer, els va explicar que és la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, la finalitat, la composició i la història de la seu a Barcelona. També els va recomanar la visita al Museu Cusi, les seves col·leccions i la farmàcia de Sta. Maria la Real de Nájera, indicant-les-hi que s'organitzen Jornades de Portes Obertes a les quals poden assistir tant ells com els seus familiars i amics si ho desitgen.

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Sessió in memoriam

El dia 13 de novembre se celebrà una sessió en memòria dels Acadèmics traspassats durant l'any 2023:

Il·ltre. Sr. **Dr. Xavier Bonafont Pujol**, la necrològica va ser llegida per l'acadèmic numerari Exm. Sr. **Dr. Eugeni Sedano Monasterio**.

Excm. Sr. **Dr. Julià Garcia Rafanell**, la necrològica va ser llegida per l'acadèmic corresponent Il·ltre. Sr. **Dr. Manuel Merlos Roca**.

Il·ltre. Sr. **Dr. Carlos Miravittles Torras**, la necrològica va ser llegida per l'acadèmic numerari Exm. Sr. **Dr. Miquel Sargot de Marçay**.

Excm. Sr. **Dr. Antoni Vila Casas**, la necrològica va ser llegida per l'acadèmic numerari Exm. Sr. **Dr. Manuel Esteve Cruella**.

Així mateix, es va publicar una esquela en record dels finals al diari la Vanguardia del dia 29 d'octubre de 2023.

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Properes activitats

15 de gener: Sessió Extraordinària Inaugural de Curs de l'any 2024, amb la lectura del discurs "L'Hospital Clínic i la Farmàcia de l'hospital: un projecte comú." Per part de l'Excm. Sr. Dr. Josep Ribas Sala. També està previst el lliurament de medalles dels Acadèmics que passen a Acadèmics emèrits i el lliurament dels premis RAFC, "Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya 2023"; "Federació farmacèutica 2023"; "Premi de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya 2023".

17 de gener: Taula rodona organitzada per la Secció III sobre "Teràpies avançades. Els seus reptes productius".

--- 0 --- 0 --- 0 ---

Entitats que patrocinen les activitats de l'Acadèmia:

Almirall, S.A., Associació Espanyola de Farmacèutics de la Indústria (A.E.F.I.), Caixabank, Consejo General de Colegios Farmacéuticos, Consell Català de Col·legis Farmacèutics, Conselleries de Justícia i Salut de la Generalitat de Catalunya, Corporación Químico-Farmacéutica Esteve, S.A., Federació Farmacèutica Sdad. Coop. C.L. (Fedefarma), Fundació Vila Casas, J. Uriach y Compañía, S.A., Laboratori Viñas, Laboratorio Reig Jofré, S.A., Laboratoris Ern, S.A., Laboratoris Ordesa, S.L.

Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya. Carrer de l'Hospital 56. 08001 Barcelona.
Tel. 934430088. Fax 933295204. E-mail: academia@rafc.cat Web: <http://www.rafc.cat>